

● **Zəlimxan YAQUB,**
Azərbaycan Aşıqlar
Birliyinin sədri, xalq şairi

**Tez-tez yuxularda görürəm səni.
Tez-tez heyatda qarşılaşırq
səninlə. Evimdə, əlimdə,
dilimdə, məclislərdə, səfərlərdə,
toylarda, yaslarda anıram səni.**

Dədə Şəmşir

Kəlbəcər + 1979-cu il

O xuduğum nəgmədə, dediyim bayatda, bağrıma basdıgım sazda, çaldıgım havalarda həmişə sən varsan, Dədə Şəmşir! Düz on il ağsaqqal-cavan, ustad-şagird, ata-oğul kimi bir-birimizə bağlı yaşadığ. Məni öz doğma balalarından seçmədin, oğlun-övladın kimi sevdin, əzizlədin, Dədə Şəmşir! Məni necə əzizlədiyini mənəm haqqında yazdığın şeirlər, mənə göndərdiyin məktublara danışırsan, ustad! Səni necə sevdiyimi qoy haqqında yazdığım şeirlər, nəğmələr silsiləsi, deyimlər çələngi desin, dastanlaşmış görüşlər, hadisələr söyləsin, el ağsaqqal! Səni ilk dəfə heyatda gördüyüm zaman dan çox-çox əvvəl - Borçalı məclislərində, ustad aşıqlarımızın - Əmrəhin, Kamandarın, Hüseyn Saraclının sözündə, söhbətində, əfsanələşmiş "Vurğun - Şəmşir" dastanında gözümle görüb, qulağımla eşidib, qəlbimlə duymuşam. Kövrək uşaqlığı, zərif körpəliyini yazdığın şeirlərin ətrinə bəlonib, ozan babam! Uşaq marağım, körpə məhəbbətim, təmiz niyyətim sənin görüşlərinə doğru aparırdı mənə. "Niyyətim hara, mənzilin ora",- deyiblər. İllərlə gözlədiyim belə bir gün gəlib çatdı. Bakıda Aktyor evində 80 yaşını qeyd etmək üçün hazırlıq işləri gedirdi. Günlərin bir günündə yaxşılıqlarını

heç vaxt unutmadiğım, neçə-neçə qayğısını gördüyüm unudulmaz xalq şairimiz Osman Sarıvəlli Yazıcılar İttifaqında mənə görüb, öz iş otağına dəvət elədi. Özünəməxsus qayğı və səmimiyyətlə: "Həzrət, Aşıq Şəmşirin 80 illiyində gənc şairlər adından sənə söz verəcəyəm!" - dedi. Ustad şairə minnətdarlığını bildirib, otaqdan necə çıxdığımı bilmədim. Sevincimdən yerə-göyə sığmırdım. Uçmağa birçə qanadım çatırdım. Bu şad xəbər mənə universitetə, tələbə yataqxanasına doğru yel kimi uçururdu. Dillər özəri olan şeirlərinin birində belə demişdin, Dədə Şəmşir:

*Şəmşiri axtarıb görmək istəsən,
Verdiyin ilqara gəl vədəsində!*

Mən də bu poetik tapşırığa əməl edib, xalqımız sənin ad gününü bayram elədiyi bir vaxtda sənin görüşünə, ziyarətinə gəlmişdim.

O məclis indiye qədər gördüyüm məclislərin bəlkə də ən gözəli, ən şiriniydi. Məclisə kimlər gəlməmişdi. Mirzə İbrahimov, Süleyman Rəhimov, Əli Vəliyev, Nəbi Xəzri, Hüseyn Arif, Balas Azəröglü və adını çəkmək, sadalamaq imkan xaricində olan nə qədər yazıçı, şair, sənət adamı,

saz-söz vurğunu, sənət fədaisi. Yubiley məclisinə Osman Sanvəlli ağsaqqallıq edirdi. Səməd Vurğun - Aşıq Şəmşir söhbəti məclisin cazibə qüvvəsinə çevrilmişdi. Səməd Vurğun cismən o məclisdə iştirak etməsə də, mənən bütün çıxışların qəhrəmanına çevrilmişdi. Böyük şairin ömründən böyük aşığın ömrünə düşən qayğılar ən şirin nağıllar kimi danışılır, ən gözəl xatirə kitabı kimi vərəqlənirdi. Bu tarixi görüşün yaşca ən kiçik nümayəndəsi kimi söz demək şərəfi mənə də çatdı. Daxilən çox çılğın və heyəcanlı olsam da, sözümlü, fikrimi xalqa çatdırma bildim. Gur alışıqlar içində səni bağrıma basdım. Ata-oğul kimi qucaqlaşdıq. O gecə oxuduğum şeirlərdən birini yenidən xatırlamaq yerinə düşər. Ruhun şad olsun, ozanlar ozanı!

*Aşıq el oğludu, el anası,
Qəlbindən fərəhlə, qəm şirə çəkər.
Bağban da özüdü, bağ da özüdü,
Həm çiçək bitirər, həm şirə çəkər.*

*"Yanıq Kərəmi "ni götürsən dilə,
Əriyər odunda dağ gilə-gilə.
İncə barmaqların dad verər zilə,
Usta əllərindən bəm şirə çəkər.*

*Zəlimxan yollarda min köhlən yora,
Qəlbini düşən deyil heç zaman tora.
Çəkməz nanəcibə, çəkməz nankora,
Çəksə Ələsgərə, Şəmşirə çəkər.*

Məni Ələsgərə, Şəmşirə çəkən duyğular zirvə qarının təmizliyindən, dağ çəməsinin saflığından, Göyçənin köklü-budaqlı, sazlı-sözlü torpağından, Dəlidağdan, Ceyran bulağından mayalandı, ömürlük yol yoldaşına, könül sirdaşına çevrildi, həmin tarixi gecəni həmişəlik yaddaşına yazdı. O gecədə el ağsaqqalı, şair dostum Şamil Əşgərin heyəcanlı çıxışı heç vaxt dostumdan çıxmaz. Şamil müəllim böyük səxavət və məhəbbət hissiylə bütün yubiley iştirakçılarına Kəlbəcəre - aşığın saz-söz bayramına dəvət edirdi. İndi Şamil müəllimi Bakının küçələrində, xeyir-şər məclislərində görəndə ürəyim göynəyir, qəlbim sızıldayır. Onun Kəlbəcərdəki evi Azərbaycan mədəniyyətinin, tarixinin, poeziyasının beşiyi idi. Rəhbərlik etdiyi Kəlbəcər diyarşünaslıq muzeyi dünyanın əvəzsiz incisi idi. Çox-çox

təəssüflər olsun ki, Allah vergisi olan sərəvətlərimizi biganəliyimizə qurban verdik. Nə isə... qayıdaq mətləbə.

Aradan illər keçdi. 1979-cu ildə Aşıq Şəmşirin anadan olmasının 85 illiyi Kəlbəcərdə qeyd edilirdi. Rayon mədəniyyət evində ayaq basmağa yer yox idi. Burada keçirilən yubiley gecəsi sözlün həqiqi mənasında mənəvi zirvə sayılan bir tədbir idi. O zaman Kəlbəcər Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi işləyən İncilə Nədirov çox böyük təşkilatçılıq işi görmüş, bütün rayonlardan qonaqlar dəvət ələmişdi. Tədbirə Bakıdan - Yazıcılar İttifaqından, müxtəlif təşkilatlardan xeyli adam gəlmişdi. Aşıq Şəmşir sənətinin dostları - Məmməd Aslan, Hüseyn Kürdoğlu, Nüsrət Kəsəmənli, Famil Mehdi, Fikrət Sadıq, Şəyavuş Sərxanlı və başqaları öz yaddaqları çıxışları ilə o məclisi tarixə çevirib yaddaşlara yazdılar. El şairi Əli Qurbanovun odlulu çıxışı indi də qulaqlarımda səslənir. Kəlbəcər aşıqlarının bir-birindən gözəl çıxışları qocaman aşığın həmişəcavan duyğularını bütün Azərbaycana çiçək kimi səpmək istəyirdi. Aşıq Şəmşirin çıxışı, söhbəti Səməd Vurğunun valdan eşidilən dağ çayı kimi ləngərlə, axar-baxarlı səsinə qarşıb səhrilə və doyum-suz bir mənərə yaratdı. Kəlbəcər ömrünün ən xoş günlərini yaşayırdı. Mübaligəsiz deyər bilərim ki, mənəm ömrümün də ən gözəl çağlarının bir hissəsi o vaxtdan sonra Kəlbəcərlə bağlandı.

Dəfələrlə ilahi gözəlliklərin - çayların, çeşmələrin, İstisulan, Dəlidağın, Başlıbelin, Taxtadüzün, Tərtərin, Ağdabanın eşqi ilə səfərə çıxdım, ziyarətə getdim. Bütün bu ziyarətlər Dədə Şəmşirle, Güllü nəbə ilə, Qəmbər müəllimlə, Ələsgərlə, Rəşidlə, Ağdabanlı aşıq Qurban ocağının dünəni və bu günü, gələcək taleyi ilə bağlı olurdu. Dədə Şəmşirin sonbeşik oğlu Rəşidin toyunda Ağdabanda keçirdiyimiz günlər, görüşdüyümüz sənətkarlar bir dastanlıq sözün-söhbətin mövzusu. Her görüşdə, her söhbətdə Aşıq Şəmşirin şair və aşıq, ustad və ozan ömrünün yeni bir hikməti açılır, təzə bir çaları üzə çıxırdı. "Ustad görməyən işi xam qaldı" deyimimin nə qədər ilahi bir gücə qadir olduğunu həqiqi hər dəfə yenidən kəşf edəndə daha geniş anlamda başa düşürdüm. Heç bir kitabda oxumadığım, heç kəsden eşitmədiyim Allah kəlamları, ustad deyimləri, dinimiz və dilimizin qadrətiylə bağlı xoruz səsi eşitməyən mətləblər vardı Dədə Şəmşirdə. Bizim biga-

neylimizin ucubatından hamısını özü ilə apardı.

Kəlbəcər və Şəmşir sözləri mənim üçün suyla torpaq kimi, közlə ocaq kimi, sözlə dodaq kimi birbirinə yaxın və doğma sözlərdir. Çünki Allah Taala Kəlbəcəri xəlq edəndən bu günə kimi Kəlbəcər heç bir aşığın, şairin, ziyalının dilində Aşıq Şəmşirin dilində olan qədr poetik yüksəkliyə, mənəvi ucalığa qalxıb, poeziyanın mənəvi sərvətinə çevrilməyib.

*Qartal düşüncəli, şair xəyalli,
Tərən yuva salan dağlar oğluyam.
Anam İstisuda, atam Dəlidəğ,
Uçurumlu sərt qayalar oğluyam.*

Dəlidəğə ata, İstisuya ana deyən, tərən yuvasını özünə dünya bilən ustad sənətkarımızla hər görüş, hər ayrılıq neçə-neçə şeirin, əsərin yaranmasına səbəb olurdu. Ustadın görüşünə gedəndə ürəyimdən bu misralar keçirdi:

*Təbiətin ürəyindən od aldı,
Həm Fərhadı, həm Şirini dağların.
Sinəsində enər-qalxar avazlar,
Zül şöhrəti, bəm şirini dağların.*

*Bulağı var, gözlərimdə dəniydi,
Çiçəyi var, bir solmayan bənizdi.
Mənə iki gözüm qədər əzizdi,
Həm acısı, həm şirini dağların.*

*Nə yorular, nə bu yoldan bezərəm,
Ömrü-günü nəğmələrlə bəzərəm.
Ana yurdu Vurğun deyib gəzərəm,
Unutmaram Şəmşirini dağların.*

Ustad məni Kəlbəcərə elə bir həvəslə çağırırdı ki, bu çağırışlar, görüşlər şeirə, şeiriyyətə çevrilirdi:

*Şair oğlum, Kəlbəcərə qonaq gəl,
Qədəmlərin gül üstündə yerisin.*

Bir görüşün bir dastana sığışmayan sözündən-söhbətindən sonra Dədə Şəmşirin sazını bağrıma basıb ustadla belə vidalaşdım:

*Kəlbəcər dağları, salamat qalın,
Meylimi düzlərə salıb gedirəm.
Zirvələr önündə əyib başımı,
Dərin bir xəyalə dalıb gedirəm.*

*Dünya yaratmadı məni payından,
Nə ilindən doyudum, nə də ayından.
Ceyran bulağından, Tərtər çayından,
Vurğunun ətrini alıb gedirəm.*

*Zəlimxan, alışıb yanmaqdır peşəm,
Gərək Fərhad olub qayalardeşəm.
Qurban ocağında közə dönmümişəm,
Şəmşirin sazını çalıb gedirəm!*

Mən "gedirəm" deyəndə, ustad "getmə!"- deyirdi. Duyğularım o qədər qanadlı, hissələrim o qədər duru olurdu ki, kişinin ağzından çıxan hər söz, hər kəlmə mənim təzə bir şeirim yaranmasına səbəb olurdu. Yaxşı yadımdadır, o, "getmə" deyəndə "Qaytarma" üstündə mən bu sözləri oxuyurdum:

*Su içmişəm bulağından dağların,
Bulaq olub süzülməmiş getməyəm.
Yazın xeyli həsrətini çəkmişəm,
İntizardan üzülməmiş getməyəm.*

*Vurulmuşam şimşəklərin oyununa,
Sığınmışam çəmənlərin qoynuna.
Misralarım çiçəklərin boynuna
Muncuq kimi düzülməmiş getməyəm.*

*Gözüm qalıb naxışında, zehində,
Daranmışam küləyində, mehində.
Qoy islanım yağışında, şəhində,
Dolusunda əzilməmiş getməyəm.*

*Aran anam, yaylaq bacım, dağ atam,
Gərək hər gün qanad açam, tağ atam.
Şeirəm olub düzə ləzzət, dağa tam,
Bu yerlərə yazılmamış getməyəm!*

Kəlbəcərdən ayrılısam da, cığırlarda izim, qayalarda səsim qalırdı. Kəlbəcər xatirəli, Şəmşir qanadlı duyğularla Borçalıya uçur, Bakıya qayıdırırdım. Aşıqlığı, şairliyi, ağsaqqallığı qədər ürəyi də böyük idi Dədə Şəmşirin. Təkcə məni yox, bütün Azərbaycan şairlərini, ustad aşıqlarımızı, görkəmli ziyalılarımızı Kəlbəcərdə Kəlbəcərin özü qədər böyük sevgi və səxavətlə qarşılayardı böyük ustadımız. Bu sevgi və səxavət göydən düşməmişdi, onun kökündən, soyundan, nəsil şəcərəsindən gəlirdi. Rəhmətlik həmişə deyərdi ki, insan bucaqda yox, ocaqda böyüyər, küllü küllükdən götürəllər. Şah İsmayıl

Xətəidən, Miskin Abdaldan, Ağdabanlı Aşıq Qurban Şəmşirə qədər gələn bu köklər-budaqlar Azərbaycan mədəniyyətinin dərin qatlarından xəbər verir. Allah Kəlbəcəri Şəmşirə, Şəmşiri də Kəlbəcəərə xəncərə gümüş kimi yarasdırmışdı.

Təəssüflər olsun ki, uzun illər öləri-itəri vırıltılara baş verməyi, sənətin özəyi, cövheri, mahiyyəti ilə yox, bəzəyi, parıltısı ilə məşğul olmuşuq. Neçə-neçə görkəmli sənətkarımızın yaradıcılığı və şəxsiyyəti elmi və bədii nöqtəyi-nəzərdən arzu olunan səviyyədə araşdırılmayıb, öyrənilməyib. Bu da bizə çox-çox baha başa gəlib. Tale Kəlbəcərlə, Şəmşirli günləri bizə çox gördü. Əvvəlcə Şəmşirsiz qaldıq, sonra Kəlbəcarsız! Dilim qurusun Allah, Allah! Kəlbəcarsız də Azərbaycan olarmı? Aşıq Şəmşirin yanına üzünə qətmək üçün igidlərin, şəhidlərin qanı bahasına olsa da, bütün Azərbaycan torpağı, o cümlədən Kəlbəcər əvvəlki günlərinə və əvvəlkindən də yaxşı vəziyyətə qayıtmalıdır! Bunu bizdən düşmənin tapdağı altında inləyən, əzab çəkən Ələsgərin, Vaqifin, Natəvanın, Sarı Aşığın, Şəmşirin müqəddəs ruhları tələb edir.

Ömrünün son illərində tez-tez xəstələnərdi. Bir neçə dəfə müalicəsi ilə bağlı Bakıya, Mərdəkana gəlirdi. Bu gəlişlərin hamısında onunla olmağa can atar, ustadı darıxmağa qoymazdım. Hər görüşdə onu bir şəxsiyyət kimi yenidən kəşf edirdim. Ağrısını bürüzə verməz, şeirdən, sənətdən şirin söhbətlər açar, kövrək xatirələrə baş vurur, Ələsgərin, Vurğunun adı dilindən düşməzdi. Uşaqlığında Ələsgəri, cavanlığında Vurğunu görəndə Dədə Şəmşir Ələsgərə "Ələsgər əmi", Səməd Vurğuna "Səməd" deyərdi. Xalqın yaddaşında dastanlara çevrilən söhbətləri kitab kimi yenidən vərəqləyirdi. Möcüzəli yaddaşı vardı. Yaşı doxsanı haqlasa da, şeir oxuyanda qətiyyətlə çəsməzdi. Günlərin birində Dədə Şəmşirdən xahiş elədim ki, Səməd Vurğunun günlərindən söhbət elə. Ustad cavabında bildirdi ki, Səməd Vurğunla bağlı xatirələrim hamıya məlumdu. Məndən Səməd Vurğunsuz günlərimin xatirəsini soruş. Xeyli fikrə getdi. Qaşları çatıldı, bir azdan dodağına nurlu bir təbəssüm gəldi. Fikirlə-fikirlə dedi: Səməd Allah əlimizdən çox tez aldı. Onun ölümü bir çox el sənətkarlarının mənəvi ölümünə səbəb oldu. Qəlbinin telləri saz üstündə köklənmiş şairlərin, aşıqların çoxunu yetim qoydu Səməd. Səməd Vurğundan böyük qayğı və məhəbbət görəndi el adamlarının çoxu sonralar adını şair qoyub, böyük vəzifə və imkan sahibi olan adamlardan soyuq və ögey

münasibət görüb həyatdan və yaradıcılıqdan küsdülər.

Bu da bizə, şəxsən mənə çox ağır təsir elədi. Yaxşı ki, Səməd Vurğunun mənimlə bağlı vəsiyyəti Osman Sarıvəlli yüksək ləyaqətlə yerinə yetirdi.

Mənim kitabımı çap etdirmək istəyən Səməd Vurğunun arzusunu Osman Sarıvəlli öz öhdəsinə götürdü və bu işin öhdəsindən gəldi. Səməd Vurğunsuz günlərimdə çox əziyyətlər, biganəliklər gördüm, danışsam çox vaxt aparar, bu mövzuda başqa şeirlərimlə yanaşı, bir təcnis də yazmışam:

*Kim küsər oldusa halal payından,
Əlinə nə əppək, nə kökə düşdü.
Artıq tamah ayı düşdü tayından,
Çöpü nə arı, nə kökə düşdü.*

*Nəyləyirəm, ürək olsa bir dəmir,
Qoca aşıq ləblərini birdəmir.
Taleyin kotanı kəskin bir dəmir,
Nə daşa illədi, nə kökə düşdü.*

*Qızılgülü bağçamızdan üz, a çix,
Aç pərdəni, gəl məclisə üz açiq.
Yatan baxtım, cavanlığım, üz çix,
Gör Şəmşir qocaldı, nə kökə düşdü.*

Azərbaycan aşıq şeirinin çox nadir qafiyəsi üstündə yazılan bu təcnis məni çox duyğulandırdı. Mən bu mövzuda gedən söhbətlərimizdən çox kövrəldim və ustadla belə bir şeir yazdım:

*Sənsiz Kəlbəcərdə darıxmazmı saz,
Yatma, bu yastıqdan dur, Dədə Şəmşir.
Ellər məclisinə bərəkət kimi,
Yağsın sifətidən nur, Dədə Şəmşir.*

*Ömrü uzanmasın həsrətini, qəmin,
Vaxtdı dağlarda söhbətin, dəmin.
Gözləri yol çəkir Güllü nə nəmin,
Yolun damarını qır, Dədə Şəmşir.*

*Gümüşi tellərə çəkilsin sığal,
Ruhuma naxışdı hər vurulan xal.
Ömrün doxsanında "Qəhrəmanı" çal,
Desinlər eşinə kür, Dədə Şəmşir.*

*Gəl qoyma cavabsız sual-sorğunu,
Etmə Zəlimxanı illər yorğunu.*

*Ceyran bulağından soruş Vurgunu,
Məclisi təzədən qur, Dədə Şəmşir.*

Şeir rəhmətliyin çox xoşuna gəldi. Növbəti görüş-
lərimizin birində həmin şeirə yazdığı cavabı oxudu:

*Dürlü sözün nələr saldı yadıma,
Düşdü xəyalıma hara, Zəlimxan.
Ata övladına həsrət qatımı,
Sənətkarı axtar, ara, Zəlimxan.*

*Sığallı tellərə nə lazım sığal,
Fəhmimdə fərasət, başımda kamal.
Bir "Cəngi" oxuyum, eşit ləzzət al,
Səs yayılsın o dağlara, Zəlimxan.*

*Əlimdən gedibüi həya, ismətim,
Hələ müşkül haldı sözüm-söhbətim.
Taleyim yar olsa, olar qismətim,
Yönüm düşər o dağlara, Zəlimxan.*

*Aşıq müqəddəs yol budu, dostum,
Bizə ilham verən el budu, dostum.
Qurbanın saldığı yol budu, dostum,
Rəhmət böyük sənətkara, Zəlimxan.*

*Fikir ver Şəmşirin çəkdiyi aha,
Söz ağır gəlməsin qadır Allaha.
Vurgunu çağırmaq qəndir daha,
Qövr edir sinəmdə yara, Zəlimxan.*

105 il yaşayan Aşiq Ələsgərin, 100 ildən çox yaşayan Ağdabanlı Aşiq Qurbanın davamçısı, yadigarı, övladı olan Aşiq Şəmşir 100 ili başa vura bilmədi. Dünyadan vaxtsız gedən Əkbər adlı oğlunun, Səməd Vurğun kimi böyük dostunun dərdi yaşamağa aman vermədi. Ömrünün 87-ci ilində ölüm onu yaxaladı. Ölümündən bir neçə gün əvvəl yazdığı şeirlərdə yenə bizi - dostlarını xatırlamışdı:

*Bu müşkül halımda mənəm deyənlər,
Borandadı gəlsin, qurdadı gəlsin.
Fani dünya Süleymana qalmayıb,
Əli xəzinədə, vardadı gəlsin.*

*Mənim bu dərdimə münasib dərman,
İstəklilə dostları, sevdiyim insan.
Hüseyn Kürdoğlu, oğlum Zəlimxan,
Səyavuş Sərxanlı hardadı, gəlsin.*

*Dərsim aldım, kama çatdım "əmmə" də,
Var canımda bir amansız əmmə də.
Xəbər verin Kəlbəcərli Məmmədə,
Şəmşir dərdə düşüb, dardadı, gəlsin!*

Ustadın çağırışına dostları və bütün Azərbaycanın şeirsevər ziyalıları səs verib özlərini Kəlbəcəərə yetirdilər. Ancaq gec idi, biz ustadın son nəfəsinə yetişə bilməmişdik. Başını qaldırıb son dəfə dünyaya boylanan sənət övladı ölüm ayağında belə "özünü itirməmiş", "Salamat qalın" rədifli məşhur qoşmasında ürək dostlarının, könül adamlarının adını hörmətlə yada salmış, eli-obası, yurdu-yuvası, işıqlı dünyası ilə halal bir nəfəslə halallaşmışdı.

Ağdaban kəndinin qənşərində yan-yana dayanmış "Yeddi qardaş" dağı var. Yeddisi də bir-birindən öyməli, boylu-buxunlu. Yeddinci dağın zirvəsində bir uşaq qəbristanlığı var. Dədə Şəmşirin vəsiyyətinə görə biz onu həmin uşaq qəbristanlığına, yeddinci dağın zirvəsinə tapşırırdıq. Fikri, xəyalı həmişə zirvələrdə dolayan bir ustadın məzarı da zirvələrə qismət oldu. Torpağın səhrətinə, elin-obanın səcdəgahına çevrildi. Allahın işinə baxın ki, Dədə Şəmşirin dəfn günündə qar dizə çıxa da, günəş bütün varlığını Kəlbəcəərə həsr eləmişdi. Yer in nuru, göyün nuru bir-birinə qarışmış ustadı haqq evinə gur işıqlar içində yola salırdı. O gün Kəlbəcərin ən işıqlı günü idi. Dədə Şəmşirin poeziyası kimi! O gün Kəlbəcərin ən qaynar günü idi. Dədə Şəmşirin məclisləri kimi!

Kəlbəcər faciəsi ilə bağlı məni ən çox yandıran ustadın əlyazmalarının külə-kömürə çevrilməsi oldu. Bu gün ustadla bağlı mənim yeganə təsəllim əşğın mənəndə olan əlyazmaları, məktubları, bir də müxtəlif vaxtlarda birlikdə çəkdiyimiz qiymətli şəkillər idi. Əlyazmaların külə dönməsi məni ona görə çox yandırır ki, mən dəqiq bildirdim orda nəbər var. Şəmşir kişinin atası Ağdabanlı Qurbanın "Qurani-Kərim" in yazlarına bənzəyən, xəttatlıq nümunəsi səviyyəsində əlyazmalarını da görmüşdüm orda. Aşiq Şəmşir atasının əlyazmalarını özününkülərdən daha artıq bir sevgi və oğul məhəbbətiylə göz bəbəyi kimi qoruyub saxlayırdı. Xəstə Qasım demiş: "Ay hayıf, hayıf" onun qoruduğu xəzinəni biz qoruya bilmədik...